

จดหมายข่าว

พลังใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

ปีที่ 23 ฉบับที่ 11 ประจำเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2564

ISSN 1513-0010

ผลปาล์มน้ำมัน

2

ฉีกซอง

- ตรวจสอบเข้าที่เป็นมากกว่าการตรวจ

11

รายงาน

- ฐานข้อมูลระบบการผลิตและการควบคุมคุณภาพการผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมัน

16

จากโต๊ะบอกร

- การจัดการดิน ปุ๋ย และเศษซากพืช เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตพืชตระกูลถั่ว

ตรวจนำเข้า ที่เป็นมากกว่า การตรวจ

อัจฉรา สุวรรณกุล

ขณะที่เขียนต้นฉบับ "ฉีกซอง" ฉบับนี้ เป็นช่วงเวลาที่จับหัวใจและทดสอบความแข็งแกร่งของการจัดการความรู้สึกละเอียดของตนเอง เนื่องจากตัวเลขของผู้ติดเชื้อรายวันและผู้เสียชีวิตจากเชื้อไวรัสโควิด-19 ยังคงพุ่งอย่างต่อเนื่อง บริเวณที่พื้กของผู้เขียนก็เริ่มมีผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้น จาก 2-3 ครอบครัว ผ่านไป 2 สัปดาห์จำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 6-7 ครอบครัวกันเลยทีเดียว เรียกว่าถ้าจิตไม่แข็งแกร่ง อาจมีภาวะจิตตกกันได้ง่าย ๆ การรักษาตัวเองให้รอดจากการเป็นผู้ติดเชื้อเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ณ เวลานี้ ข้อแนะนำต่างๆ ที่กระทรวงสาธารณสุขออกมาแนะนำให้ประชาชนทั่วไปปฏิบัติ จึงเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ละเว้นและวางใจใครไม่ได้โดยเด็ดขาด การรักษาตัวเองให้รอดจากสถานการณ์ดังกล่าว ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองที่ดีของชาติได้เช่นกัน อย่างน้อยก็ไม่สร้างภาระให้เพิ่มขึ้น หากไม่สามารถช่วยเหลือสิ่งใดได้ การรักษาตัวเองไม่ให้เป็นผู้ติดเชื้อนับว่าเป็นการช่วยเหลือสถานการณ์ที่ประเทศชาติกำลังเผชิญอยู่ในระดับหนึ่ง

แม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ยังคงอยู่ในระดับที่น่ากังวลใจเป็นอย่างยิ่ง แต่การนำเข้า-ส่งออกสินค้ายังคงดำเนินการต่อไป ถึงแม้จะมีอุปสรรคเรื่องข้อจำกัดของการขนส่ง ปัญหาตู้คอนเทนเนอร์ แต่ห่วงโซ่ของการผลิตยังคงเดินหน้าต่อ ซึ่งอาจไม่สวยหรูเหมือนที่เคยเป็นมา ในขณะที่ผู้เกี่ยวข้องกับการนำเข้า-ส่งออกสินค้าดังกล่าวต้องปฏิบัติตามภายใต้ความเสี่ยง การป้องกันตัวเองจึงเป็นสิ่งจำเป็น เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายกักพืชหรือเรียกกันว่า นายตรวจพืช ยังคงปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การนำเข้า-ส่งออกเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่รับผิดชอบ ท่านผู้อ่านหลายท่านอาจสงสัยว่า การตรวจนำเข้า-ส่งออกของนายตรวจพืช เขาทำอะไรกัน และผลที่เกิดขึ้นจากการตรวจนำเข้า-ส่งออก เป็นอย่างไร

"ฉีกซอง" ฉบับนี้ ขอนำท่านผู้อ่านไปทำความรู้จักกับบทบาทของนายตรวจพืชกับการตรวจนำเข้าสินค้าเกษตรตามกฎหมายกักพืช ตรวจอย่างไร ตรวจแล้วเป็นอย่างไร โปรดติดตาม

● **ตรวจนำเข้า**

ก่อนอื่นคงต้องย้อนไปยังอำนาจหน้าที่ของนายตรวจพืชที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายฉบับดังกล่าวได้ให้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจนำเข้าไว้ในมาตรา 12 โดยพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจค้นคลังสินค้า ยานพาหนะ หีบห่อ ตลอดจนตัวบุคคลภายในเขตด่านตรวจพืชหรือเขตควบคุมศัตรูพืช เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งพืชสิ่งต้องห้าม สิ่งกักกัก หรือสิ่งไม่ต้องการห้าม อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายฉบับดังกล่าว ตรวจค้นสถานที่ บุคคล หรือยานพาหนะใด ๆ นอกเขตด่านตรวจพืชหรือนอกเขตควบคุมศัตรูพืชในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่าพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักกัก หรือสิ่งไม่ต้องการห้ามที่อยู่ในครอบครองเป็นหรือมีศัตรูพืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงมากและกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเนินช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งดังกล่าวหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดจะถูกยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และถ้าการค้นในเวลาดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปก็ได้ นอกจากนี้ยังสามารถเก็บหรือนำพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักกัก สิ่งไม่ต้องการห้ามหรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหรือวิเคราะห์ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นหรือมีศัตรูพืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงมาก รวมถึงให้อำนาจในการยึด หรือกักไว้ซึ่งพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักกัก สิ่งไม่ต้องการห้าม หรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องตามกำหนดเวลาที่เห็นจำเป็น เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นหรือมีศัตรูพืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงมาก

สำหรับอีกมาตรา คือ มาตรา 13 ได้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ สามารถปฏิบัติการเกี่ยวกับพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักกัก สิ่งไม่ต้องการห้ามหรือเชื้อพันธุ์พืช ที่นำเข้าหรือนำผ่าน ประกอบด้วย การตรวจวินิจฉัยศัตรูพืช รมยา พ่นยา หรือใช้วิธีการอื่นใดตามที่เห็นว่าจำเป็น โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ยึดหรือกักไว้ ณ สถานที่กักพืช หรือ ณ ที่ใด ๆ ตามกำหนดเวลาที่เห็นว่าจำเป็น รวมถึงสั่งให้ผู้นำเข้าซึ่งพืช สิ่งต้องห้าม สิ่งกักกัก สิ่งไม่ต้องการห้าม หรือเชื้อพันธุ์พืชที่มีศัตรูพืชติดเข้ามาด้วย ส่งสิ่งนั้นออกไปนอกราชอาณาจักร ตลอดจนทำลายเท่าที่เห็นว่าจำเป็น ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีศัตรูพืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงมากและไม่อาจดำเนินการแก้ไขได้ ทั้งหมดนี้มีเป้าหมายในการป้องกันศัตรูพืชไม่ให้ระบาดเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นสำคัญ

ท่านผู้อ่านที่ติดตาม “ฉีกซอง” มาอย่างต่อเนื่อง คงพอคุ้นตากับการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการนำเข้า-ส่งออก ซึ่งเป็นการริเริ่มของกรมศุลกากรที่เรียกว่า National Single Window หรือ NSW ที่เคยกล่าวถึงครั้นเมื่อนำเรื่องการพัฒนากระบวนการออกใบอนุญาตนำเข้า/นำผ่านตามกฎหมายกักพืชมาเสนอไปแล้วนั้น และเช่นเดียวกับระบบของการแจ้งนำเข้า-ส่งออกพืช ภายใต้กฎหมายกักพืช ได้พัฒนาระบบการแจ้งนำเข้า-ส่งออกผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เชื่อมโยงกับระบบ NSW ของกรมศุลกากรเช่นกัน เรียกได้ว่า เป็นความพยายามของภาครัฐที่จะอำนวยความสะดวกให้การนำเข้า-ส่งออก อย่างเต็มประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การตรวจนำเข้า-ส่งออก ยังมีความจำเป็นที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเข้าตรวจสอบสินค้า โดยเฉพาะสินค้าที่มีความเสี่ยงสูง เพราะหากหลุดรอดและมีศัตรูพืชติดออกไปจนสามารถตั้งรกรากได้ จะเป็นประเด็นปัญหาที่เกินกว่าจะคาดการณ์ได้ รุนแรงเพียงใดให้ระลึกถึงประเด็นของโรคใบด่างมันสำปะหลังที่เกิดจากเชื้อไวรัส SLCMV ไว้ให้ดี

NEW DOA-NSW

● **แจ้งนำเข้า**

จากที่กล่าวมา ผู้นำเข้าสินค้าภายใต้กฎหมายกักพืช ต้องแจ้งนำเข้า ด้านตรวจพืชที่ประสงค์จะนำเข้า โดยขั้นตอนของการแจ้งนำเข้า สามารถดำเนินการผ่านระบบการแจ้งนำเข้า-ส่งออก ซึ่งเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยเข้าไปที่ <http://nsw.doa.go.th/nsw/> แล้วเลือกเมนูผู้ประกอบการ ก่อนที่จะเข้าไปเมฆนำเข้า-ส่งออก เพื่อยื่นเอกสารผ่านระบบดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะใช้ระบบต้องทำการลงทะเบียนเข้าใช้ระบบก่อน ผ่านทางเมนูลงทะเบียน SSO (Single Sign On) หากลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ผู้ประกอบการจะได้ Username และ password ซึ่งสามารถใช้ระบบได้ตลอดไป โดยไม่มีวันหมดอายุ ระบบการลงทะเบียน SSO ดังกล่าวทำการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับฐานทะเบียนราษฎร์ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ฐานข้อมูลทะเบียนพาณิชย์ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ฐานข้อมูลสิทธิกรมส่งเสริมสหกรณ์ และฐานข้อมูลวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยปัจจุบันมีแผนจะเชื่อมโยงกับฐานทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรมของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ส่งผลให้ผู้ประกอบการไม่ต้องใช้เอกสารฉบับจริงแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อีกต่อไป ระบบดังกล่าวจะตรวจสอบความถูกต้องให้ทั้งหมด ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงข้อมูลใด ๆ ของผู้ประกอบการ จะต้องเปลี่ยนแปลงที่ต้นทางของข้อมูลนั้นเท่านั้น ประเด็นสำคัญคือ อย่ายินยอมให้ใครนำเลขบัตรประจำตัวประชาชน หรือ เลขทะเบียนนิติบุคคล ไปใช้เป็นอันขาด เพราะหากท่านยินยอมแล้ว ท่านจะไม่สามารถเข้าใช้ระบบดังกล่าวได้เลย เพราะ username และ password จะส่งเข้าไปยังอีเมลที่แจ้งในครั้งแรกของการลงทะเบียนเท่านั้น ข้อควรระวังและเงื่อนไขการใช้งาน ระบบได้ขึ้นเตือนและให้ผู้ใช้งานยอมรับเงื่อนไขไว้ทั้งหมดแล้ว พึงระลึกเสมอว่าในโลกดิจิทัล อย่าไว้วางใจใครเป็นอันขาด

ระบบการแจ้งนำเข้าของด่านตรวจพืช เป็นระบบที่วางแยกออกมาจากระบบ NSW ของกรมศุลกากร แต่ทำการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน ซึ่งเมื่อผู้ประกอบการยื่นเอกสารแจ้งการนำเข้าเข้ามายังระบบของด่านตรวจพืช โดยเอกสารที่นำเข้าสู่ระบบมีความแตกต่างกันตามประเภทของสิ่งที่นำเข้า อย่างไรก็ตาม หากเป็นสิ่งไม่ต้องห้ามหรือสิ่งกักตุน เอกสารที่ต้องนำเข้าสู่ระบบประกอบด้วย ใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate หรือ ใบ PC) บัญชีราคาสินค้า (Invoice) และใบรายการบรรจุหีบห่อ (Packing list)

แต่หากสิ่งที่นำเข้าเป็นส่วนขยายพันธุ์ ต้องมีหนังสือรับรองว่าไม่ใช่พืชที่ดัดแปลงสารพันธุกรรม (Non-GMO Certificate) หรือหากเป็นเมล็ดพันธุ์ ควบคุมตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ.2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องมิใช่ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งเมล็ดพันธุ์พืช ควบคุมเพื่อการค้า สำหรับกรณีสิ่งนำเข้านั้น เป็นสิ่งต้องห้ามที่ผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ.2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องมิใช่ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการค้า (แบบ พ.ก.2-1) ประกอบด้วย แต่หากนำเข้าเพื่อกิจการอื่น เช่น การนำเข้าเพื่อการทดลองวิจัย หรือ การนำเข้าผ่าน ใบอนุญาตที่ใช้แจ้งประกอบการนำเข้าก็จะแตกต่างกันไป โดยในส่วนของใบอนุญาตนำเข้าฯ (แบบ พ.ก.2-1) และใบอนุญาตนำเข้าซึ่งเมล็ดพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า สามารถยื่นขอผ่านช่องทางเดียวกัน แต่เข้าไปเลือก เมนู ใบอนุญาตตามกฎหมายกักพืช หรือ เมนู เมล็ดพันธุ์พืช ควบคุม แล้วแต่กรณี เมื่อดำเนินการตามขั้นตอนแล้ว ใบอนุญาตดังกล่าว จะออกผ่านระบบโดยตรง ซึ่งเลขที่ใบอนุญาตจะถูกตั้งขึ้นมาเชื่อมโยงกับคำขอที่ยื่นโดยอัตโนมัติ

หลังจากที่ผู้ประกอบการแจ้งข้อมูลนำเข้าดังกล่าวผ่านระบบของด่านตรวจพืช ระบบจะดำเนินการออกใบแจ้งการนำเข้าสิ่งต้องห้าม สิ่งกักตัก และสิ่งไม่ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือแบบ พ.ก.5 ซึ่งผู้ประกอบการต้องนำเลขที่ของแบบ พ.ก.5 ดังกล่าวไปดำเนินการจัดทำใบขนสินค้ากับระบบ NSW ของกรมศุลกากรเป็นลำดับต่อไป และเมื่อผู้ประกอบการดำเนินการจัดทำใบขนสินค้าเรียบร้อยแล้ว จึงจะนำเอกสารที่ยื่นเข้าระบบมาแสดงต่อนายตรวจพืช ณ ด่านตรวจพืช เพื่อทำการตรวจสอบและดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

● ตรวจสอบอย่างไร

หลังจากที่ผู้ประกอบการนำเอกสารที่เกี่ยวข้องมายื่นต่อนายตรวจพืชแล้ว นายตรวจพืชจะดำเนินการตรวจสอบเอกสารทั้งหมดว่ามีความครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใบรับรองสุขอนามัยพืช ซึ่งต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ประกาศกำหนด โดยจะแตกต่างกันไปขึ้นกับชนิดของพืช ส่วนที่นำเข้าและแหล่งกำเนิดของพืชนั้น อันเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช จึงทำให้วิธีการตรวจสอบของนายตรวจพืชที่ดำเนินการสำหรับการแจ้งนำเข้าของพืชที่มาจากแหล่งกำเนิดที่ต่างกันแตกต่างกันไป บางแหล่งอาจกำหนดให้มีการจัดการศัตรูพืชก่อนการนำเข้าและระบุลงใบรับรองสุขอนามัยพืช รวมทั้งอาจกำหนดข้อความพิเศษให้ระบุลงไปเพิ่มเติมก็ได้ โดยปกติแล้วอายุของใบรับรองสุขอนามัยพืช ไม่ควรเกิน 14 วันนับจากวันที่ออกแต่อย่างไรก็ตามขึ้นกับระยะเวลาในการเดินทางจากประเทศต้นทางมายังประเทศไทยด้วย และด้วยสถานการณ์

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในปัจจุบัน รวมถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ใบรับรองสุขอนามัยพืชของหลายๆ ประเทศ ได้พัฒนาไปสู่ระบบ ePhyto ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีเอกสารที่เป็นกระดาษมาแสดง ซึ่งโดยข้อกำหนดแล้ว พระราชบัญญัติกักพืชฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันยังไม่รองรับการใช้ ePhyto จึงเป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะต้องไปปรับปรุงกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติและเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายเลยทีเดียว หากตรวจสอบแล้วพบว่าไม่มีใบรับรองสุขอนามัยพืช พนักงานเจ้าหน้าที่จะปฏิเสธการนำเข้า หลังจากการตรวจสอบเอกสารแล้ว หากมีข้อผิดพลาดขาดตกบกพร่อง ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมาย นายตรวจพืชจะแจ้งให้ผู้ประกอบการนำไปแก้ไข จนกว่าจะครบถ้วนถูกต้อง หากไม่สามารถแก้ไขได้ จะปฏิเสธการตรวจสินค้า เมื่อการตรวจเอกสารครบถ้วนถูกต้องเป็นไปตามเงื่อนไขการนำเข้าแล้ว จะเป็นขั้นตอนการตรวจสอบเพื่อยืนยันสินค้า โดยการตรวจสอบสินค้าดังกล่าวเป็นการตรวจสอบเพื่อยืนยันสินค้าที่นำเข้า (Identity check) ว่าสินค้าที่นำเข้านั้นตรงกับเอกสาร แบบ พ.ก. 2-1 แบบ พ.ก. 5 ใบรับรองสุขอนามัยพืช ชนิดของสินค้า จำนวน โดยภาพรวมของสภาพสินค้าที่อยู่ในสภาพดี เหมือนกันหมดตามที่ยื่นนำเข้า พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบร่วมกับผู้นำเข้า/ตัวแทนผู้นำเข้าและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ผู้นำเข้า/ตัวแทนผู้นำเข้าอำนวยความสะดวกในการยก เคลื่อนย้าย เปิดภาชนะหีบห่อ หรือจัดเก็บสินค้าเข้าคลังเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ

ในขั้นต้น พนักงานเจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบหมายเลขตู้ขนส่งสินค้า/หมายเลขยานพาหนะ โดยต้องถูกต้องตรงกันตามแบบแจ้งนำเข้า บัญชีรายการสินค้าและใบขนสินค้า หากไม่ถูกต้องให้ปฏิเสธการตรวจสินค้าดังกล่าว จากนั้นทำการตรวจสอบบรรจุภัณฑ์ โดยต้องมีความสมบูรณ์ ไม่ล้มแตก ฉีกขาด เปียกชื้น สะอาดปราศจากการปนเปื้อนจากเศษซากพืช สัตว์ ดิน และสิ่งสกปรกใด ๆ หากพบให้ทำการแจ้งผู้นำเข้า/ตัวแทนผู้นำเข้าทราบ เพื่อคัดแยกภาชนะที่มีความผิดปกตินั้นออกมาเพื่อดำเนินการถ่ายภาพเพื่อเป็นหลักฐาน และให้ผู้นำเข้าดำเนินการทำความสะอาดในกรณีที่มีการปนเปื้อนจากสิ่งสกปรกต่าง ๆ

สำหรับการตรวจสอบบรรจุภัณฑ์ไม้ ในการนำเข้าสินค้าที่มีบรรจุภัณฑ์ไม้เพื่อป้องกันความเสียหายแก่สินค้าในการนำเข้าแต่ละคราวนั้น ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดการนำเข้าบรรจุภัณฑ์ไม้ ISPM No.15 หากพบการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวให้ผู้นำเข้า/ตัวแทนผู้นำเข้าดำเนินการ กำจัดศัตรูพืชตามข้อกำหนดดังกล่าวให้แล้วเสร็จ จึงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าหลังจากที่ตรวจสินค้าเสร็จสิ้นตามขั้นตอนทั้งหมดแล้วได้

ในการตรวจสอบชนิดของสินค้า (Plant species) ต้องมีชนิดและสายพันธุ์ของสินค้าถูกต้องตรงกับที่แจ้งขอนำเข้าและที่อนุญาตให้นำเข้า หากไม่ถูกต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการตรวจและแจ้งให้ผู้นำเข้า/ตัวแทนผู้นำเข้าเพื่อชี้แจงให้ทราบถึงข้อผิดพลาดและให้ดำเนินการแก้ไข หากไม่สามารถแก้ไขได้ให้ส่งสินค้ากลับไปยังประเทศต้นทาง ส่วนการตรวจสอบจำนวนของสินค้าต้องถูกต้องตรงกับที่แจ้งในแบบแจ้งนำเข้า ใบรับรองสุขอนามัยพืชและใบขนสินค้า ในขั้นตอนนี้จำนวนของชนิดและสายพันธุ์ต้องถูกต้องตรงกันตามเอกสารทั้งสามแบบทั้งหมด หากไม่ถูกต้องให้เจ้าหน้าที่ปฏิเสธการตรวจและแจ้งให้ผู้นำเข้า/ตัวแทนผู้นำเข้าเพื่อชี้แจงให้ทราบถึงข้อผิดพลาดและให้ดำเนินการแก้ไข หากไม่สามารถแก้ไขได้ให้ดำเนินการยึดสินค้าเพื่อทำลายหรือให้ดำเนินการส่งสินค้ากลับไปยังประเทศต้นทาง โดยให้ดำเนินการเฉพาะสินค้าในส่วนที่ไม่ถูกต้อง และให้ผู้นำเข้าเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทั้งหมด (เปรียบเทียบจำนวนที่ปรากฏในเอกสาร)

เมื่อผ่านขั้นตอนของการตรวจสอบเพื่อยืนยันสินค้า ลำดับต่อไปจะเป็นการตรวจสอบสุขอนามัยพืช ซึ่งจะแตกต่างกันในแต่ละชนิดสินค้าและแหล่งกำเนิดตามที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อยืนยันการติดมาของศัตรูพืชในสินค้าที่นำเข้า โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบศัตรูพืชเบื้องต้นด้วยตาเปล่า ณ จุดนำเข้า ห้องปฏิบัติการด่านตรวจพืช หรือสถานที่กัก การดำเนินการสอดคล้องกับเงื่อนไขการนำเข้าหรือไม่ ปราศจากศัตรูพืช ศัตรูพืชกักกัน ดิน และวัชพืช หรือไม่ หากจำเป็นให้เก็บตัวอย่างเพื่อส่งตรวจสอบในห้องปฏิบัติการต่อไป

การตรวจปล่อย สังกัก ส่งกลับ หรือทำลาย ของ พนักงานเจ้าหน้าที่ จะขึ้นกับผลการตรวจสอบการนำเข้า ดังกล่าว โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งปล่อยสินค้าเมื่อ ตรวจสอบแล้ว พบว่า สินค้าดังกล่าวปฏิบัติตามสอดคล้องกับ เงื่อนไขการนำเข้า การสั่งปล่อยสินค้านี้จะส่งผ่าน ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (แบบ พ.ก. 6) เพื่อให้ผู้ประกอบการ/ ตัวแทน ดำเนินการตามพิธีศุลกากรต่อไป

สำหรับการสั่งกักสินค้า พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งกัก (แบบ พ.ก. 5-3) เมื่อตรวจสอบแล้ว พบว่า เอกสารไม่ถูกต้อง ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือตรวจพบศัตรูพืช และผลการ ตรวจสอบทางห้องปฏิบัติการ โดยหากเกิดจากเอกสารไม่ ครบถ้วน ถูกต้อง และผู้ประกอบการ/ตัวแทน ไม่สามารถ ดำเนินการได้ทันตามกำหนดเวลา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่ง ผู้ประกอบการ/ตัวแทนดำเนินการ โดยสั่งยึด/อายัด (แบบ พ.ก. 5-4) แล้วอาจสั่งให้ส่งกลับ/ทำลาย แล้วแต่กรณี (แบบ พ.ก. 5-5)

สำหรับการสั่งกัก กรณีตรวจพบศัตรูพืชทั่วไปไม่มีชีวิต พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ผู้ประกอบการ/ตัวแทน ดำเนินการกำจัดศัตรูพืช (แบบ พ.ก. 5-5) เมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งปล่อยสินค้า ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (แบบ พ.ก. 6) เพื่อให้ผู้ประกอบการ/ตัวแทน ดำเนินการตามพิธีทางศุลกากร แต่หากตรวจพบศัตรูพืชทั่วไปไม่มีชีวิต ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่สั่งปล่อยสินค้า (แบบ พ.ก. 6) เพื่อให้ผู้ประกอบการ/ตัวแทน ดำเนินการตามพิธีทางศุลกากร

ส่วนการตรวจพบการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข การนำเข้า (อื่นๆ) พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งกักสินค้า (แบบ พ.ก. 5-3) และแจ้งให้จัดการกับ สิ่งต้องห้าม สิ่งกีดกั และสิ่งไม่ต้องห้าม (แบบ พ.ก. 5-5) ให้ถูกต้อง เมื่อ ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งปล่อย สินค้า (แบบ พ.ก. 6) เพื่อให้ผู้ประกอบการ/ตัวแทน ดำเนินการตามพิธีทางศุลกากร

หากตรวจพบศัตรูพืชกักกันหรือมีข้อสงสัย พนักงานเจ้าหน้าที่จะเก็บตัวอย่างส่งห้องปฏิบัติการ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช และเมื่อผลการตรวจ วิจัยพบว่า เป็นศัตรูพืชกักกัน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ สั่งให้ผู้ประกอบการ/ ตัวแทนดำเนินการส่งกลับ/ทำลาย หรือ กำจัดศัตรูพืชหากมีวิธีการ (แบบ พ.ก. 5-5) เมื่อ กำจัดศัตรูพืชแล้วเสร็จ พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งปล่อย สินค้าผ่านระบบ NSW (แบบ พ.ก. 6) เพื่อให้ผู้ประกอบการ/ตัวแทน ดำเนินพิธีการทางศุลกากรต่อไป หากไม่สามารถกำจัดศัตรูพืชได้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งยึด/ อายัด (แบบ พ.ก.5-4) และอาจสั่งให้ผู้ประกอบการ/ ตัวแทน ส่งกลับ หรือ ทำลาย สินค้านั้นแล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด (แบบ พ.ก. 5-5) ทั้งนี้หาก ผลการตรวจสอบศัตรูพืชจากห้องปฏิบัติการไม่สามารถ ดำเนินการได้ตามกำหนดเวลา พนักงานเจ้าหน้าที่ สามารถขยายระยะเวลาตามแบบ พ.ก. 5-3 ออกไปได้ ตามระยะเวลาที่ได้รับแจ้งจากห้องปฏิบัติการของสำนัก วิจัยพัฒนาการอารักขาพืช จนกว่าจะได้รับรายงานผล การตรวจสอบดังกล่าว

ขั้นตอนการตรวจสอบกา Plant and Plant Products

1

ผู้นำเข้ายื่นคำขอผ่านระบบ NSW ผ่าน web site

The importer submit the application form (P.Q. 5) via NSW system

[www.doa.go.th : (<http://122.155.184.151/public/>)]

เอกสารที่ต้องแนบและระบุในระบบ ได้แก่

- ▶ ใบอนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการค้า (แบบ พ.ก. 2-1) (กรณีที่สินค้าเป็นสิ่งต้องห้าม)
- ▶ ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งเมล็ดพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า (กรณีที่น่าเข้ามาเมล็ดพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า)
- ▶ ใบรับรองสุขอนามัยพืช
- ▶ บัญชีราคาสินค้า
- ▶ ใบรายการบรรจุหีบห่อ
- ▶ หนังสือรับรองส่วนขยายพันธุ์พืชว่ามีพืชที่ดัดแปลงพันธุกรรม (กรณีนำเข้าพืชเพื่อปลูก)

List of documents for submit

- ▶ Permit to Import Prohibited Articles for commercial purposes form (Form P.Q. 2-1) (In case of prohibited articles)
- ▶ License for importation of controlled seed for trade (In case of controlled seed for trade)
- ▶ Phytosanitary Certificate
- ▶ Invoice
- ▶ Packing List
- ▶ Certificate of non-GMOs (In case of plant for planting)

เมื่อครบถ้วนให้ดำเนินการจัดทำใบขนผ่านระบบของศุลกากร

After acceptance, process to the custom protocol for the import declaration.

2

ตรวจสอบเอกสาร Document Checking

พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสาร ดังนี้

The officer check the completeness of following documents

- ▶ ใบแจ้งนำเข้าสิ่งต้องห้าม สิ่งจำกัด และสิ่งไม่ต้องห้าม (แบบ พ.ก. 5)
Declaration for the Import of Prohibited, Restricted and Unprohibited Articles (Form P.Q. 5)
- ▶ เอกสารแจ้งนำเข้าตามข้อ 1
Import documents according to item 1.
- ▶ สำเนาใบขนสินค้าขาเข้า
Copy of Import declaration.

NSW : National Single Window

ISPM : International Standards for Phytosanitary Measure

ติดต่อ/สอบถาม ด่านตรวจพืชทั่วประเทศ
Contact Us Plant Quarantine Station

สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร
Office of Agricultural Regulation Department of Agriculture

ร่นำเข้าพืชและผลิตผลพืช

Import Inspection Process

ตรวจสอบยืนยันสินค้า Identity and Integrity Checking

ตรวจสอบยานพาหนะบรรจุภัณฑ์
Vehicles and Packaging Checking

บรรจุภัณฑ์ : อยู่ในสภาพสมบูรณ์ สะอาด
Packaging : good condition, clean

บรรจุภัณฑ์ไม้ : สอดคล้องกับ ISPM 15
Wood Packaging : Conform with ISPM 15

จำแนกประเภทสินค้าตามความเสี่ยง
Categorize the type of commodity for assessments

ชนิดพันธุ์/จำนวน ถูกต้องตามที่แจ้งใน พ.ก. 5
Plant species/quantity : correct and consistent
with the P.Q. 5

กรณีไม่พบศัตรูพืช ศัตรูพืชกักกัน ดิน วัชพืช และดำเนินการสอดคล้อง
เงื่อนไขการนำเข้า เจ้าหน้าที่ดำเนินการส่งปล่อยสินค้า เพื่อให้ผู้นำเข้า
ดำเนินการทางพิธีศุลกากร
In case of free from pest, quarantine pest, soil, weed and comply
with import requirement, using NSW system release goods and
proceed to custom clearance process.

4

ตรวจสอบสุขอนามัยพืช Phytosanitary Checking

เจ้าหน้าที่สุ่มตัวอย่างตรวจสอบเพื่อยืนยันการติดมาของศัตรูพืชเบื้องต้นด้วยตาเปล่า
ณ จุดนำเข้า ห้องปฏิบัติการด่านตรวจพืช

The officer will examine the commodity with visual inspection at the point of entry,
in a laboratory, or at Plant Quarantine Station, to check whether they are consistent
with the import requirement.

▶ หากพบศัตรูพืชมีชีวิต / In case of the presence of living pest

• ศัตรูพืชกักกัน (Quarantine pests)

- กรณี มีวิธีกำจัด / In case of the pest can be eradicated.

เจ้าหน้าที่สั่งให้ดำเนินการ
ตามแบบ พ.ก. 5-5

The officer operate eliminate
according to the P.Q. 5-5 form

ดำเนินการกำจัดตาม
แบบ พ.ก. 5-5

Order to treatment (P.Q. 5-5)

ผู้นำเข้าดำเนินการ
ทางพิธีศุลกากร

The Importer proceed to
custom clearance process

- กรณี ไม่มีวิธีกำจัด / In case of the pest cannot be eradicated.

เจ้าหน้าที่สั่งให้ดำเนินการ
ตามแบบ พ.ก. 5-5

The officer operate eliminate
according to the P.Q. 5-5 form

ดำเนินการตาม
แบบ พ.ก. 5-5

Order to operate (P.Q. 5-5)

ดำเนินการ
(อายัด/ยึด/ส่งกลับ/ทำลาย)

Operated
(Sequestration/Holding/
Return/Destruction)

• ศัตรูพืชทั่วไป (Common pests)

ศัตรูพืชมีชีวิต

Living pest

เจ้าหน้าที่สั่งให้ดำเนินการ
ตามแบบ พ.ก. 5-5

The officer operate eliminate
according to the P.Q. 5-5 form

กำจัดตามแบบ พ.ก. 5-5
Order to treatment
(P.Q. 5-5)

ผู้นำเข้าดำเนินการ
ทางพิธีศุลกากร

The Importer proceed to
custom clearance process

● ผลการตรวจ

ภารกิจการตรวจสอบการนำเข้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ นายตรวจพืช หากตรวจพบการผิดเงื่อนไขการนำเข้าจะต้องมีการแจ้งเตือนไปยังประเทศผู้ส่งออก ผ่านทางองค์กรอารักขาพืชแห่งชาติ หรือ NPPO (National Plant Protection Organization) ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรการด้านสุขอนามัยพืช.13 (International Standards for Phytosanitary Measures, ISPM 13) เรื่องแนวทางปฏิบัติสำหรับการแจ้งเตือนการไม่ปฏิบัติตามและมาตรการฉุกเฉิน (Guidelines for the Notification of Non-Compliance and Emergency Action)

การดำเนินการในกรณีดังกล่าว ด้านตรวจพืชที่ตรวจพบการผิดข้อกำหนดในการนำเข้า จะรวบรวมเอกสารและหลักฐานส่งมายังกลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร เพื่อดำเนินการแจ้งเตือนเป็นการแสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการควบคุมการนำเข้า ณ ด้านตรวจพืช และมาตรฐานการดำเนินการด้านกักกันพืชของประเทศไทย โดยด้านตรวจพืชในสังกัดสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร มีทั้งสิ้น 48 ด้าน กระจายอยู่ทั่วประเทศ ปริมาณและชนิดสินค้าที่นำเข้าส่งออกแตกต่างกันออกไป สำหรับในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2564 (มกราคม – มิถุนายน) ได้ทำหนังสือการแจ้งเตือน (Notification) ไปยังประเทศผู้ส่งออกรวม 313 ครั้ง ประกอบด้วย ไม่มีใบรับรองสุขอนามัยพืช 1 ครั้ง พบดินและวัสดุปลูกที่เป็นสิ่งต้องห้าม 11 ครั้ง พบศัตรูพืชทั่วไป 219 ครั้ง พบการปนเปื้อนของสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ 10 ครั้ง พบการผิดเงื่อนไขการนำเข้าอื่นๆ เช่น การกำจัดศัตรูพืชไม่สมบูรณ์ ฉลากสินค้าไม่ถูกต้อง รวม 40 ครั้ง และเป็นการตรวจพบศัตรูพืชกักกันและศัตรูพืชร้ายแรง รวม 32 ครั้ง ซึ่งการแจ้งเตือนดังกล่าว เป็นการตรวจพบของด้านตรวจพืชท่าเรือกรุงเทพฯ จำนวน 134 ครั้ง รองลงมา คือ ด้านตรวจพืชท่าเรือแหลมฉบัง 74 ครั้ง ด้านตรวจพืชแม่สอด 64 ครั้ง ด้านตรวจพืชลาดกระบัง 28 ครั้ง ด้านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ 11 ครั้ง และด้านตรวจพืชหนองคาย 2 ครั้ง

สำหรับศัตรูพืชกักกันและศัตรูพืชร้ายแรงที่ตรวจพบ ได้แก่ เชื้อ *Pepper mild mottle virus* (PMMoV), *Tobacco mosaic virus* (TMV) และ *Tomato mottle mosaic virus* (ToMMV) ในเมล็ดพันธุ์พริกและเมล็ดพันธุ์มะเขือเทศที่นำเข้ามาจากสาธารณรัฐเกาหลี เชื้อ *Tobacco mosaic virus* (TMV) และ *Tomato mottle mosaic virus* (ToMMV) ในเมล็ดพันธุ์มะเขือเทศที่นำเข้ามาจากสาธารณรัฐประชาชนจีน

เมล็ดวัชพืช *Bifora radians*, *Torillis arvensis*, *Bupleurum subovatum*, *Galium aparine*, *Medicago* sp., *Convolvulus arvensis*, *Polygonum convolvulus*, *Lolium perenne*, *Galium tricornutum*, *Avena sterilis* และ *Convolvulus arvensis* ในเมล็ด

พันธุ์ผักชีที่นำเข้ามาจากสาธารณรัฐอิตาลี ซึ่งยังพบเมล็ดทานตะวัน (*Helianthus annuus*) ปะปนมากับเมล็ดพันธุ์ผักชีที่นำเข้าดังกล่าวด้วย ตลอดจนตรวจพบเมล็ดวัชพืช *Cirsium vulgare* และเมล็ดวัชพืชที่ไม่มีรายงานพบในประเทศไทย *Helminthotheca echinoides* ในเมล็ดพันธุ์โคโรที่นำเข้ามาจากสาธารณรัฐอิตาลีเช่นกัน

นอกจากนี้ ยังมีการตรวจพบเมล็ดวัชพืช *Galium aparine* (cleavers) ในเมล็ดพันธุ์ผักกาดหัวที่นำเข้ามาจากสหรัฐอเมริกา และเมล็ดพันธุ์ผักกาดหัวที่นำเข้ามาจากนิวซีแลนด์ ตรวจพบเมล็ดวัชพืช *Galium aparine* (cleavers) กับ *Vicia sativa* ด้วยเช่นกัน ส่วนแมลงที่ตรวจพบเป็นศัตรูพืชที่ยังไม่มีรายงานในประเทศไทย คือ Indian meal moth (*Plodia interpunctella* Hubner) โดยตรวจพบในเมล็ดถั่วเหลืองที่นำเข้ามาจากสหรัฐอเมริกา

●●● มาถึง ณ จุดนี้ ท่านผู้อ่านคงเข้าใจมากขึ้นถึงการปฏิบัติงานตรวจนำเข้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายกักพืช หรือ นายตรวจพืช ด้านหน้าการเข้ามาของสินค้าพืชและผลิตผลพืช ไม่ใช่แค่ทางผ่านของสินค้า แต่เป็นผู้เฝ้าระวังการเข้ามาของศัตรูพืชต่างกัน โอกาสนี้ เนื่องจากวันที่ 18 สิงหาคม ของทุกปี เป็นวันกักกันพืชไทย จึงขอเป็นกำลังใจให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการปฏิบัติหน้าที่ที่เข้มแข็งและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป ●●●

ขอพลังจงอยู่กับทุกท่าน เราจะผ่านวิกฤตินี้ไปด้วยกัน

(ขอบคุณ : สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร/ข้อมูล)

คำถามนี้ถามชอ

พบกับหมอบันหน้า สวัสดิ...อค์คน

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวพลีใบฯ กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

E-mail ang.moac@gmail.com

ฐานข้อมูลระบบการผลิตและ การควบคุมคุณภาพการผลิต พันธุ์ปาล์มน้ำมัน

เกษตรกรในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย มีความสนใจในการทำสวนปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีเป้าหมายให้เกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมันทดแทนสวนปาล์มน้ำมันเก่า พื้นฟูสวนปาล์มน้ำมันเดิมในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย เพื่อเป็นทางเลือกในการนำไปผลิตเป็นพลังงานทดแทนในรูปแบบของไบโอดีเซล นอกเหนือจากการผลิตน้ำมันเพื่อบริโภค เมื่อเกษตรกรมีการปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น ความต้องการใช้พันธุ์ปาล์มน้ำมันย่อมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 กำหนดให้ปาล์มน้ำมันเป็นเมล็ดพันธุ์ควบคุม พืชประกอบการแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันหรือพืชผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมัน จำเป็นต้องได้รับการจดทะเบียนรับรองแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันและจดทะเบียนแปลงพ่อแม่พันธุ์จากกรมวิชาการเกษตรเสียก่อน จึงจะขอรับใบอนุญาตรวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า

กิจกรรมนี้ดำเนินการภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันคุณภาพและมาตรฐาน โดยศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี และศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันกระบี่ ดำเนินการสำรวจแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมัน โดยการรวบรวมข้อมูลหน่วยงาน องค์กรหรือบริษัท พืชประกอบการแปลงเพาะ และพืชผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ถูกต้องตาม พ.ร.บ.พันธุ์พืช พ.ศ.2518 จากสำนักควบคุมพืชและวัสดุเกษตร จัดทำแบบประเมินระบบการจัดการแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมัน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง สำรวจแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันของเอกชน และหน่วยงานภายใต้สังกัดกรมวิชาการเกษตรที่ผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมัน

จากนั้นจัดทำคู่มือการผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ให้ความรู้ด้านการตรวจแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมัน การจัดการแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมัน แก่ผู้ปฏิบัติงานตรวจแปลงเพาะกล้าปาล์ม น้ำมันและผู้ประกอบการแปลงเพาะ พร้อมติดตามรายแปลงเพื่อให้คำแนะนำในการผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน ดำเนินการประเมินและเก็บข้อมูลคุณภาพของต้นกล้าปาล์มน้ำมัน จัดทำข้อมูลรายแปลงพร้อมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น พิกัด ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ และแปลงเพาะต้นกล้าปาล์มน้ำมัน ประเมินปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับระบบการจัดการแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมัน

แปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมัน กรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร ดำเนินโครงการผลิตพันธุ์ปาล์ม น้ำมัน เพื่อกระจายไปยังเกษตรกรในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคใต้ที่มีการขยายพื้นที่และปลูกทดแทนสวนเก่าเป็นจำนวนมาก โดยมอบหมายให้หน่วยงานภายใต้สังกัดกรมวิชาการเกษตรในภูมิภาคต่าง ๆ รับผิดชอบผลิตพันธุ์จากศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานีไปผลิตเป็นต้นกล้าปาล์ม น้ำมันคุณภาพเพื่อจำหน่ายให้แก่เกษตรกรในราคาที่ไม่แพง

แปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันของกรมวิชาการเกษตร มีจำนวน 17 หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกระบี่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร

สตูล ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุราษฎร์ธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชุมพร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพังงา ศูนย์วิจัยเมล็ดพันธุ์สุราษฎร์ธานี ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันกระบี่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครศรีธรรมราช ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรร้อยเอศ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี

จากการสำรวจแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันของ
หน่วยงานกรมวิชาการเกษตร ในปี 2563 จำนวน 16 หน่วยงาน
มีการผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมัน จำนวน 306,000 ต้น พบว่า
หน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรมีการจัดการแปลงเพาะกล้า
ปาล์มน้ำมันที่ได้มาตรฐาน แต่ยังมีบางหน่วยงานที่ยังต้องการ
การแก้ไขปรับปรุงในบางส่วน ซึ่งผู้สำรวจได้แจ้งแก่ผู้รับผิดชอบ
ให้ดำเนินการแก้ไขแล้ว

ในปี 2564 ได้สำรวจแปลงเพาะกล้า
ปาล์มน้ำมันของหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตร
แล้ว จำนวน 14 หน่วยงาน โดยหน่วยงานของ
กรมวิชาการเกษตรมีการผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมัน
จำนวน 327,400 ต้น จากการสำรวจพบว่า ผู้
ปฏิบัติงานแปลงเพาะมีความรู้ความเข้าใจในการ
ปฏิบัติงานมากขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขใน
ส่วนที่บกพร่องจากการสำรวจในครั้งก่อน ซึ่งเป็น
ไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ แต่ยังคงต้องการ
ปรับปรุงแก้ไขในบางส่วน เช่น การเลือกใช้วัสดุปลูก
การใช้วัสดุคลุมดิน การจัดวางถุง และวิธีการใส่ปุ๋ย
ที่เหมาะสม

แปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันเอกเซน

จากการสำรวจ ในปี 2564 กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการสำรวจมาตรฐานแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันเอกเซนแล้วจำนวน 131 แปลง จากแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันที่ขอต่อใบอนุญาตรวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุม จำนวน 251 แปลง จากการสำรวจมีแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันผ่านมาตรฐาน จำนวน 130 แปลง และไม่ผ่านมาตรฐาน จำนวน 1 แปลง เนื่องจากไม่ได้ทำการต่อใบอนุญาตรวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุม

ผู้ประกอบการแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันในพื้นที่มีการจัดการแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด มีการจัดการที่เป็นระบบสามารถตรวจสอบถึงแหล่งที่มาของพันธุ์ มีการจัดทำบัญชีการซื้อขายอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้ง่าย ทั้งผู้ประกอบการรายใหญ่และรายย่อยมีระบบการจัดการที่ดี มีความน่าเชื่อถือในการให้บริการแก่เกษตรกร ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าเกษตรกรจะได้รับต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพได้มาตรฐานไปปลูกในแปลง

จัดทำฐานข้อมูล

จากการสำรวจแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันของกรมวิชาการเกษตรและของเอกชนแล้ว ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ได้นำข้อมูลที่ได้มาจัดทำฐานข้อมูลระบบการผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมันและการควบคุมคุณภาพการผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพพันธุ์ปาล์มน้ำมันของกรมวิชาการเกษตรให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ยกกระดับคุณภาพการผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันของแปลงเพาะต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ผลิตโดยหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตรและผู้ประกอบการเอกชน ทั้งยังทำให้ทราบถึงศักยภาพการผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมันของประเทศไทย และข้อมูลที่ได้ยังสามารถนำมาประเมินผลการขยายพื้นที่ปลูกของประเทศต่อไปได้ด้วย

การผลิตปาล์มน้ำมันเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพนั้น เริ่มต้นจากการใช้ต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ดีและมีระบบการจัดการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ต้นกล้าเป็นลูกผสมเทเนอร่า มีการเจริญเติบโตสมบูรณ์แข็งแรง เป็นต้นกล้าที่ไม่มีลักษณะผิดปกติปราศจากโรคและศัตรูพืช เพื่อให้ได้ปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพทั้งต้นพันธุ์และผลผลิตในระยะยาว

การจัดการแปลงเพาะที่เหมาะสมจะช่วยให้ได้ต้นกล้าที่สมบูรณ์แข็งแรง เมื่อเกษตรกรนำไปเพาะปลูกจะทำให้ต้นปาล์มน้ำมันเจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์ ให้ผลผลิตเร็ว มีปริมาณผลผลิตสูง มีผลผลิตสม่ำเสมอทุกต้น และสามารถลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมันลงได้

การจัดการดิน ปุ๋ย และเศษซากพืช

เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตพืชตระกูลถั่ว

ความต้องการธาตุอาหารของพืชตระกูลถั่ว
ปริมาณธาตุอาหารที่ถั่วดูดใช้ เพื่อสร้างผลผลิต 300 กก./ไร่

สมบัติของดินที่เหมาะสม

ดินร่วน ดินร่วนเหนียว ดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีคาร์บอนสูง และถ่ายเทอากาศดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ค่าความเป็นกรด-ด่าง 5.5-7.0 (ถั่วเหลือง ถั่วเขียว) และ 5.5-6.0 (ถั่วลิสง)

ถั่ว	ไนโตรเจน	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม
ถั่วเขียว	13 กก./ไร่	0.3 กก./ไร่ (7 กก. P_2O_5 /ไร่)	11 กก./ไร่ (13 กก. K_2O /ไร่)
ถั่วเหลือง	27 กก./ไร่	3 กก./ไร่ (7 กก. P_2O_5 /ไร่)	12 กก./ไร่ (14 กก. K_2O /ไร่)
ถั่วลิสง	7 กก./ไร่	0.4 กก./ไร่ (0.9 กก. P_2O_5 /ไร่)	1.9 กก./ไร่ (2.3 กก. K_2O /ไร่)

ปริมาณธาตุอาหารในเศษซากถั่วและใบถั่ว
ที่ให้ผลผลิต 300 กก./ไร่

คาร์บอน 100-200 กก./ไร่

ไนโตรเจน 2.0-6.0 กก./ไร่
 ฟอสฟอรัส 0.1-0.6 กก./ไร่ (0.2-1.4 กก. P_2O_5 /ไร่)
 โพแทสเซียม 0.3-3.6 กก./ไร่ (0.4-4.3 กก. K_2O /ไร่)
 คิดเป็นต้นทุนธาตุอาหารจากปุ๋ยเคมี 75-335 บาท/ไร่

การจัดการดิน

ควรไถกลบเศษซากถั่วและใบถั่ว เพื่อให้ธาตุอาหารกลับคืนสู่ดิน ช่วยรักษาดินไม่ให้เสื่อมโทรม สามารถใช้ในการผลิตพืชได้อย่างยั่งยืน

การจัดการปุ๋ย

คลุกเมล็ดด้วย
ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม
1 ถู (200 กรัม)
ต่อเมล็ดถั่วเขียว 3-5 กก.
ถั่วเหลือง 10-12 กก. หรือ
ถั่วลิสง 10-15 กก.

ใส่ปุ๋ยรองกันหูลม
พร้อมปลูก
ใส่ปุ๋ย P K หรือใส่ปุ๋ย N K
ครั้งถัดมาร่วมกับปุ๋ย P K
อัตราแนะนำ

ระยะเริ่มออก
ต้นถั่วใช้ธาตุอาหาร
ในปริมาณน้อย บมที่รากถั่ว
มีการเจริญอย่างช้าๆ

ระยะออกดอก
บมรากเจริญเต็มที่
ตรึงไนโตรเจนจากอากาศได้สูง
ไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ย N K

ระยะติดฝัก
ต้นถั่วเจริญเติบโตสูงสุด
การดูดใช้ธาตุอาหาร
เริ่มลดน้อยลง

- ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมสามารถลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนได้ 50-100%
- การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินร่วมกับปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม สามารถเพิ่มผลผลิตได้ 25% และลดต้นทุนปุ๋ยไนโตรเจนได้ 50-100%

กลุ่มวิจัยปฐพีวิทยา กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์ / โทรสาร 0 2561 4681 Email : soilscience2560@gmail.com

ผลิใบ

ก้าวใหม่ทางวิจัยและ
พัฒนาทางการเกษตร

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจ การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : พิเชษฐ วิริยะพาหะ อังอร ปันยณกิจ อนันต์ อักษรศรี สมบัติ ตงเต้า ธิดาทฤศ แสนอุดม
 บรรณาธิการ : อุดมพร สุพคุณ
 กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณภูฏ จินตน์กานต์ งามสุภา มธุรส วงษ์ภรณ์ จันระวี จิตรสมาน
 ช่างภาพ : กัญญาณัฐ โพธิ์แดง
 ช่างศิลป์ : มณฑา แกมเงิน กฤษญา ดาวเรือง วรวิทย์ อ่ำช้าง
 บันทึกข้อมูล : สมจิตต์ ยะลาหะ
 จัดส่ง : ธวัชชัย สุวรรณพงศ์
 สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 โทรศัพท์ : 0 2561 2825 โทรสาร : 0 2579 4406
 E-mail : prdoa55@gmail.com
 พิมพ์ที่ : บริษัท สนอการพิมพ์ จำกัด โทรศัพท์ : 0 2282 6033 4